

obhajil. Vsak verni človek mora odločno proti temu prvaškemu posušnjaju nastopati! In to hočejo zdaj še na Koroškem vpeljati. V bogi stariši, katerim se otreko na tako brezvestni način odvijeje! Ali — ne hodite prehitro, črnuhi, druže si nogo zlomite!

Občinske volitve v Vernbergu so končale z „zmago“ prvaških hujščakov, katerih jeza je veljala v prvi vrsti vrlež županu g. Orasch. Seveda so napravili črnuhi to „zmago“ le z najgršimi in tudi nepoštenimi sredstvi. Zato so vložili naprednjaki priziv in pričakovati je, da pride do nove volitve.

V Podljubelju sta obdržala dr. Brejček, možki se niti pred Najsvetejšem ne odkrije, pa je vendar klerikalec, — in orglar Grafenauer, ki pljuje v zbornici na svojo koroško domovino, — shod. Poroča se nam, da se druge nesreče ni zgodilo.

Napredno delo. Pred kratkim se je vršilo v Labdu zborovanje, katerega so se udeležili kmetski zaupniki iz Spodnjega Koroškega. Gre se za ustanovitev gospodarsko preporebnega kmetskega društva. Pravila je izdelal veleposetenik pl. Mohrenschild. Vposlala so se vladni in kadar pride dovoljenje, se društvo ustanovi. Tako delujejo naprednjaki, ki hočejo resnično kaj koristnega za resni kmetski stan storiti. Klerikalni „odrešeniki“ pa se brigajo za vsako narodnostno gonjo. Seveda, „Hej Slovani“ peti, to je lažje, nego delati!

IV-kurija za občinski svet v Celovcu se bodo uresničila. Tozadovni predlog se je oddal odsekui.

Na vrbskem jezeru se je drsal te dni beljaški zdravnik g. dr. Hans Hock. Pri Krumendorfu se je led udrl in je dr. Hock utonil. Inžener Kuppelwieser ga je hotel rešiti; ali prišel je sam v tako nevarnost, da je ostal komaj pri življenju. Pokojni dr. Hock je bil eden prvoboriteljev napredne misli na Koroškem. Spomin mu ostane v tisočerih koroških srce! Čast nesrečnemu pokojniku!

Zastrupljeni otroci. Valed uživanja pokvarjenega mesa so oboleni 3 otroci trgovca Blansteina v Št. Vidu na Glani. Eden otrok je umrl.

Vlomil je v prodajalno g. Tschurwald nemani tat in ukradel nekaj čez 10 K. Hranilnično knjižico z nad 400 K je pregledal.

Na cesti umrl je v Celovcu žnidar Tomáš Galgorič. Zadela ga je srčna kap.

Svariški. Po Koroškem se klati neki agent Livačič Mirko in agitira za izseljevanje v Brazilijo. Svarimo pred njim!

Cesarjev dar. Prostovoljni požarni brambeški je podaril cesar 150 kron iz lastne plagajne. Deželna požarna zveza ji je podarila 100 K, g. Pinteritsch st. 50 K itd.

Roparski napad. Nekega delavca v Licsu pri Prevalju je predpetekli četrtek neznanec napadel. Pobil ga je na tla, mu vzel nekaj debarja in uro. Roparja še nimajo.

12 milijone dolarjev, to je skoraj 60 milijonov krov je poddeloval neki privatni uslužbenec v Celovcu. Fant je srečen!

Detomorilka. Dekla Priska Odelbrecht v Stergancu je umorila svojega novorojenčka.

Po svetu.

Krvavi dogodek na progli. V Kišlu na Rusem je povozil vlak nekega delavca. Drugi delavec so vlak obkolili in pričeli na strojevodjo treljati. Da bi se rešil, je strojevodja polno aro odprl. 10 delavcev je bilo povoženih in smrčenih.

Kdo v kaj? Svoj čas je odpotoval iz Terovelj v Ameriko radar Jožef Mrežar. Ker željal leta njegova mati ni dobili pisma in je v velikih skrbah, je-l Mrežar še živ, prosi vsakost, kdor kaj ve o njemu, da ji to naznani. Kadnjič je delal Mrežar pod tem-le naslovom: Basse No. 93, Chery Ill. Nord-America. Pisati je na g. M. Serše, rudarsko v Trbovljah!

Izseljevanje v Parana. Kmetski izseljeni maju v južno-braziljski državi Paraná še največ panja, da pridejo naprej. Taki izseljenec mora meti vsaj 1000 do 2000 K premoženja in je udi dobro, ako ima delavno družino. Zastonje dobi zemljo; kupiti jo mora po ceni od 400 do 2000 milreisov za 25 ha. To ceno treba plačati v 5 letnih obrokih. Za rokodelce ni eliko upanja. Kdor gre tja, naj bode na vsak

način vedno in povsod previden in naj se o vsaki stvari preje poduci. Ne verujte izseljevalnim agentom!

Ljubi, Štajerc! Neki poštni uslužbenec na Vrbskem jezeru je zaman za zvišanje plače prosil. Svoji jezi je dal s sledčimi besedami duška: — Pri tej pošti je ena ferdamana birtšaf. Že onfona novembra se je hasnilo, da bo postergencu, pa je že zdaj decembra vun še ne bi bilo. Pa moram vsak dan štir stunde entfernunge radeltruhelco ferat. Zdaj sem pa radeltruhelco ruiniro, moram pa šibtruhelco forat, pa vse drugi heršaci imajo svoje dinštote, da si briši v haus cuštelajo. Jes heksten, če za kako dinštbot kakš libaprif cuštelam še kakš krajcar tringelta derbišam. Jes imam pa velka familja za vun holtat, sem pa postmajstra za lonaufbesrungo erzuhu. Je pa reku: „I pfeif Ihua vas!“ Iz celga grama jes sem šov v birts-haus; tam sem en porcijon ajmohta s knedlom snedu . . .“

Gospodarske.

Poljskim rastlinam redilna snov.

Spisal Frančišek Skerlec pri Veliki nedelji po lastnih izkušnjah v letu 1907.

Zivinski gnoj je rastlinam to, kar je kruh lačnemu delavcu. V vsakem oziru je tečen. Pa za delavca bode kruhek še tečnejši, ako ima poleg njega kos mesu ali slanine za prigrizek. Isto tako je tudi zivinski gnoj bolj tečen, ako mu tu in tam primešamo umetno gnojilo. V teh umetnih gnojilih so prvine: dnšč, kalij in fosforova kislina pozamezno zastopane tako, da si lahko po potrebi z eno ali drugo za vsak slučaj pomorem.

Iz spodaj navedenih številk se lahko vsak kmetovalec prepriča, kako tečen je zivinski gnoj rastlinam, ako mu dodamo umetna gnojila. Pri svojih poizkušnjah sem ravnal tako-le: Zemljo ki je bila pred dvema letoma obraščena z grmovjem in jelševimi drevesi sem zregulil 60 cm. globoko ter odstranil vso korenje.

Leta 1906, kot praho, sem pognojil z zivinskim gnojem ter posejal repno seme. V letu 1907 na spomlad pa sem naredil poskušnjo pri krompirju in sicer:

Imenovano njivo sem razdelil na sedem jednakih delov. Vsak del je meril 6 arov 80 m.

Prvi del sem potrosil s 13 6 kg 40% kalijeve soli, 27 2 kg superfosfata in 10 2 kg. čilskega solitra, ter mi je prirastlo 2543 kg. lepega krompirja.

Drugi del je ostal popolnoma negozen in je prinesel 476 kg. zelo drobnega krompirja.

Tretji del je dobil 27.2. kg. superfosfata in 10 2. kg. čilskega solitra, ter je zrastlo na njem 639 kg. 20 dg. krompirja.

Na četrti del sem natrosil 13 6 kg. 40%. kalijeve soli in 27.2. kg. superfosfata, in dobil sem 734 kg. 40 dg. krompirja.

Na peti del pa 13 6 kg. 40%. kalijeve soli in 10 2 kg. čilskega solitra; bilo pa je 544. kg. krompirja.

Sesto ravno tako veliko parcelo sem pa pognojil na debelo z zivinskim gnojem in prirastlo mi je 1632 kg. srednje debelega krompirja.

Sedma parcela tudi tako velika ko druge, je pa bila pognojena z zivinskim gnojem in s 13 6 kg. 40%. — kalijeve soli, 27.2. kg. čilskim solitrom, ter mi je prinesla ta parcela 2849 kg. 20 dg. prav debelega krompirja, kakor neše nisem doživel.

Sedma parcela nam toraj jasno dokazuje, da je zivinski gnoj bolj tečen rastlinam ako dodamo živinskemu gnoju tudi umetna gnojila. Le primerjajo naprimer šesto parcelo ki je dobila samo zivinski gnoj ter dala 1632 kg. krompirja proti sedmi parceli, kateri sem poleg živinskoga gnoja dodal še umetno gnojilo in je prirastlo 2849 kg. 20 dg. izvrstno epega krompirja, toraj za 1217 kg. več.

Dragi kmetovalec, ako enkrat poskusit z umetnimi gnojili, gotovo se ne bodeš zbal troškov, ter bodeš tudi v bodoče gnojil ŷ njimi, kajti izdatki tvoje mošte, se bodo bogato povrnili.

Le vzamiva svinčnik v roke in preračuni si čisti dobiček nad šesto in sedmo parcelo. Ker

ste obe parceli pogojeni z hlevskim gnojem, ne pride ta hlevski gnoj v račun, ampak samo stroški za umetni gnoj sedme parcele na kateri je zrastlo za 1217 kg. krompirja več, nego na šestih. Računaš 1 kg. krompirja po 6 h. toraj znaša prebitek 6 h × 1217 = 73. K. Stroški za umetni gnoj so: 27 "g. superfosfata (q po 7-8 kron) = 210 K, 13 kg. 40% Kalijeve soli (q. po 12 6 kron) = 170 K. 10 kg. čilski soliter (q po 32 kron) = 320 — sedme parcele 7 K. cisti dobiček na 7 arov = 66 K. Po istem računu, bi toraj prišlo na en oral približno 500 kron čistega dobička.

Vino je treba sedaj pretočiti. Najboljši so jasni dnevi, ker se dostikrat ob deževnem (južnem) vremenu vdigne drožje, kar vino zmoti.

Listnica uredništva in upravitelja.

Nesseltal: Potrpljenje! List je prenapoljen!

J. K. v Sch.: Naročina pretekla 1. decembra 1907.

Gutenstein: Mi se ne vemo spominjati, da bi dobili od Vas dopis o mesanjih. Pošljite ga še enkrat. Saj veste, da objavimo vzdolj karoroške dopise. Brez inzeratorja pa ne more noben list izhajati. Sicer pa delujte vsi za list, da se poveča. Pozdrav! — **Več dopisov:** Po možnosti prihodnjič. Prosimo, da se nam ne pošljajo ni nepopisani, ni osebni dopisi!

Loterijske številke.

Gradec, dne 25 januarja: 64, 51, 8, 50, 74. Trat, dne 18 januarja: 64, 12, 86, 54, 69.

Promet razposiljalne trgovine zahteva aparati, o katerega velikosti nima navadni človek niti pojma. Pomisliš je na tisoč in zoper tisoč komadov blaga, ki morajo biti načoljeni, da se kupcem pravočasno ugodijo. Marsikatero blago ima zoper razne vrste po velikosti, barvi in mustru. Vsak posamezni komad vsake vrste blaga mora biti posebej numeriran, registriran, pri prodaji fakturiran in izbrisan iz skladničnih registrov. Numeriranje gre v milijone in tako se lahko predstavljamo, koliko oseb in koliko delavskih moči je v tej zalogi potrebno. Razposiljalna hiša Hanns Konrad vsluhuje zdaj 200 oseb; o njih deli najdemo lepe članke v letnikih 1907 in 1908. Hanns Konradovega kolektorja, katerega dobijo vsi kupci te firmo zastonj in poštne pritožbe.

Dvignjanje živinoreje je nemogoče brez krme, ki ima dovolj zvezave. Da se tako pridobi, treba je gnojiti travnike in paše ter polja za krmo in plodove. Gnojenje s samim hlevskim gnojem in gnojnico ne zadostuje, ker jima primanjkuje fosforjeve kislino; mora se mestati z Tomazevo moko. V mnogih slučajih se pa poleg Tomazeve moke tudi kajniti gnoji, kar je praporčljivo zlasti pri slabem hlevskem gnojenju.

Denarna posojila

v vsakih velikosti za vsakogar od 4 do 5% proti dolžnemu prislužju zjamstvu ali brez njega, ki se plača v mesecnih obrokih od 1 do 10 let. Brez predložnih pristojbin. Posojila na realitepite po 21/2%, na 30–60 let, najvišje. Večji finančiranje.

Hrbito, diskretno. 82

Administration des Börsenkourier, Budapest, Hauptpostamt. Porto za nazaj se zeli.

Na prodaj

je vsa mlinska oprava s pravico za tri oziroma štir tečaje; sledni tečaj se mora tudi na manjši in vodo moč po rabiti. Prodajo se vse skupaj ali tudi deli posebej. Prostovoljna dražba se vrši 1./2. t. l. p. Konr. Sollegg v Setarjevi blizu Sv Lenarta Sl. Gor.

Leseni deli za žago z okrižjem (Gattersäge)

kakor tudi vozove za plohe in na valčke (Rollwagen) se prodajo. Več se izve v gradišču Forsthof pri Celju. 58

Kuharice 63

pridna in delavna dobi dobro službo pri trgovcu Leo. Slatiwič v Ptaju kam se naj ponudbe hrč pošljajo.

Pozor!

Lepa jabolčna drevesa najbolje vrste ima za odrediti R. F. Wibmer v Ptaju.

Čelim kupiti

hišo v mestu v dobrem stanu in z dobro najemščino. — Ponudbe sprejme gosp. J. Gspalti v Ptaju. 76

2 pekovska učenca

krepkain pridna fantna se takoj sprejet pri J. Flittnerju v Ptaju. 72

lepo posestvo v ravni in bliži ceste ali železniške postaje. Želi se prvi razred zemlji in nekaj gozd.

Ponudbe prevzame upravitelj Štajerca. 64

Kravar

s štirimi osebami se sprejme; placilo 120 K na mesec drva, luč in mleko. Graščina Langental pri Pesnici.

Fotografije kot znamke

(male liki znamkam na pisarnah), in dopisnic s sliko izdeluje po vsaki poslanosti fotografi po ceni Otto Neumann, Prag, Karolinental stev. 130. Čenki se poslužijo na zahtevanje brezplačno in franko. 71

Mladi viničar

brez otrok kateri je v vinogradstvu dobro razumen se takoj sprejme. Plača po dogovoru. Ponudbe naj se poslužijo na Stefanie Taussig v Varaždinu. 65

Močan

pekovski učenec

se takoj sprejme pri Heinrich Simontsch, pekovski mojster Zeltweg, Gorno Štajersko.